Andetsprogsundervisning for ikke-alfabetiserede

Andetsprogsundervisning for ikke-alfabetiserede

Sprogcenter Midt og Komvux underviser begge flygtninge og indvandrere i andetsprog, heraf er en gruppe analfabeter, der aldrig har lært at læse og skrive. På Sprogcenter Midt har vi i længere tid arbejdet med udviklingen af alfabetiseringsundervisningen og især med mundtlighed. Det er nemlig en stor udfordring at lære analfabeter at tale andetsproget, fordi de ikke har skrift som redskab til fastholdelse af mundtlighed.

For at få faglig sparring, ny viden og en bred erfaringsudveksling søgte vi en partner via Nordplus Voksen. Malmø Komvux henvendte sig, og vi iværksatte det, der skulle vise sig at blive et meget udbytterigt samarbejde.

For vores projekt var det en stor fordel, at deltagerne umiddelbart kunne forstå hinanden, da afsættet var deltagelse i undervisning på hhv. den svenske og danske skole. I september 2011 var tre undervisere fra Komvux på udveksling på Sprogcenter Midt, hvor de overværede undervisning og deltog i møder og diskussioner, der dels udfordrede alles vanetænkning og dels gav mulighed for en forholden sig kritisk til egen praksis og organisering. To måneder senere drog fire undervisere fra Sprogcenter Midt til Malmø og en lige så stor oplevelse. De fulgte forskellige former for undervisning og fik udover nye input vedrørende metoder, indhold og didaktik også ny viden om organisering af teamarbejde og fælles forberedelse.

Vi arbejder under forskellige vilkår, og det, der bl.a. springer Bolette Berliner, en af de danske deltagere, i øjnene, er svensk struktur over for dansk rummelighed. ?I Malmø oplever vi klasser præget af ro, koncentration og arbejdsomhed. Der er klare strukturer, som gør, at alle ved, hvad de skal arbejde med, og retter fokus og opmærksomhed på det. Lærerne udstråler ro og stabilitet, og klassemiljøet er præget af tryghed ved det genkendelige og overskuelige,? siger hun. Men ro, orden og struktur. Kontinuitet og stærkt forpligtigende lærersamarbejde. Ingen afstikkere fra den pædagogiske plan. Kan det ikke blive for meget med al den struktur, så læreren føler sig bundet? ?Nej, slet ikke?, siger Gisela, underviser på Komvux. ?Jeg kan netop bruge min kreativitet inden for rammerne og skal ikke hele tiden opfinde nye rammer.? Hvordan man tilfører lidt malmøsk struktur, ro og færre skift til den danske sprogcenterhverdags rummelighed og fleksibilitet med masser af individuelle hensyn, er for de danske deltagere et af de punkter, de vil arbejde videre med. De svenske undervisere har fået øjnene op for Cooperative Learning, der er den bagvedliggende struktur i mange øvelser og materialer i netop den mundtlige danskundervisning, og de har allerede målrettet deres efteruddannelse i den retning for at lære mere.

Alt i alt er det et projekt, der sætter sig dybe spor i vores hverdag og praksis: Alle deltagerne har fået nye kompetencer inden for mundtlighed gennem en systematisk udveksling af erfaringer og best practise, organisationerne har fået ny viden om organisering af både kursisternes og lærernes arbejde, og endelig har alle fået bevis for, at internationalt samarbejde både giver refleksion, udvikling og resultater.

Text: Bodil Schjemte Jensen, Sprogcenter Midt

Et eksempel på de tydelige mål for andetsprogsundervisningen i svensk.
Foto: Bodil Schjemte Jensen, Sprogcenter Midt DanmarkSverige

Sprogcenter Midt, Horsens, Danmark

Komvux Södervärn i Malmø, Sverige